

Handläggare
Hagström Ingela

Datum
2013-10-25

Diarienummer
KSN-2013-0510

Kommunstyrelsen

Motion av Marlene Burwick (S) om att införa yrkescollege i Uppsala

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att bifalla motionen.

Ärendet

Marlene Burwick (S) föreslår i motion, väckt den 25 mars 2013, att verka för att yrkescollege införs på yrkesprogrammen. Motionen återges i **bilaga 1**.

Remissbehandling

Motionen har remitterats till utbildnings och arbetsmarknadsnämnden (UAN), **bilaga 2**. Nämnden tillstyrker motionen. Nämnden hänvisar till att det pågår sedan flera år tillbaka arbete med att förbättra kontakten mellan yrkesutbildningarna inom gymnasieskolan, vuxenutbildning och arbetsmarknad. Nämnden har i sin uppdragsplan formulerat uppdrag om att arbeta för att införa olika collegeutbildningar. Detta har lett till start av vård och omsorgscollege och teknikcollege. Andra typer av samverkansformer har pågått under flera år, till exempel branschråd, programråd och fastighets- och serviceforum.

Nämnden påpekar att låsa sig vid begreppet yrkescollege för samarbete mellan skola och arbetsliv eller att collegebegreppet enbart används för gymnasieskolan riskerar att begränsa formerna för samverkan.

Föredragning

Ungdomar i Uppsala liksom ungdomar i övriga landet väljer i mindre utsträckning yrkesprogrammen på gymnasiet. Enligt skolverket har andelen elever på yrkesprogram minskat från 35 procent 2010 till 29 procent 2012.¹

Enligt intagningsstatistiken för höstterminen 2013 var det 23 procent av ungdomarna i åk 9 i Uppsala som sökte till yrkesprogrammen. Det är i stort sett ingen förändring sedan förra året. Byggprogrammet är fortfarande störst bland yrkesprogrammen, därefter följer El- och energiprogrammet och Naturbruksprogrammet.²

Enligt Skolverkets rapport Elever per programtyp och program (2013) fann man i en intervjustudie flera orsaker till varför en del ungdomar valt bort yrkesprogram. Exempel på orsaker var att programmen inte ger grundläggande behörighet till högskolestudier, att ungdomar var osäkra på sin framtid och att yrkesprogram då är för starkt specialiserade för dem. Rapporten trycker vidare på att orsaker till den minskande andelen elever på yrkesprogram behöver fortsatt analyseras både nationellt, regionalt och lokalt, med hänsyn till variationen mellan programmen.

I Uppsala har andelen elever som fullföljt gymnasiet ökat. När det gäller avbrott på gymnasieskolan ligger Uppsala bättre än riksgenomsnittet som är ca fem procent, här inräknas även de som byter utbildning under året.³

Ungdomsarbetslösheten är två procentenheter lägre än riket för personer upp till 24 år. Andelen sökande i program med aktivitetsstöd 16-24 år är närmare fem procentenheter lägre än riket. Orsaker till att Uppsala ligger så pass bra till i jämförelse med riket kan förklaras av den relativt sett goda arbetsmarknaden i regionen samt att ungdomar kompletterar sina studier i vuxenutbildningar. Antalet utfärdade slutbetyg från gymnasial utbildning har ökat sedan 2008.

I Uppsala har arbete pågått under flera år för att förbättra kontakterna mellan yrkesutbildningar och arbetsmarknad. Initiering av olika collegeutbildningar har lett till start av både vård och omsorgscollege och teknikcollege. Det finns även andra typer av samverkan mellan bransch och utbildningsväsendet har byggts upp under åren. Här kan nämnas olika branschråd, som till exempel Transportssektorn (TYA) och Byggnadsindustrins yrkesnämnd (BYN). Det finns även flera lokala programråd på de skolor som har yrkesprogram. Man arbetar även med samverkansfrågor inom ramen för regionförbundets Kompetensforum.

Ytterligare satsning på samverkan mellan yrkeslivet och gymnasieskolan avses även genomföras inför läsåret 2014/15. Det ska ske genom upphandling på entreprenad av lärlingsutbildning samt utveckling av kontakten mellan elev, skola och arbetsliv.

---

¹ <http://www.skolverket.se/press/pressmeddelanden/2013/minskat-intresse-for-yrkesutbildningar-1.207780>

² [http://www.uppsala.se/sv/Utbildningbarnomsorg/Gymnasium/Gymnasieintagning/Intagningsstatistik-/](http://www.uppsala.se/sv/Utbildningbarnomsorg/Gymnasium/Gymnasieintagning/Intagningsstatistik/)

³ Enligt uppgift från Kontoret för barn, ungdom och arbetsmarknad

Det kan finnas en risk att samarbetet begränsas om man låser sig vid begreppet yrkescollege för samarbete mellan skola och arbetsliv. Därför är det viktigt att arbeta för olika former för samverkan.

Med hänvisning till pågående arbete med att införa olika yrkescollege och de fortsatta satsningarna som görs för att öka samverkan generellt mellan gymnasieskola, vuxenutbildning och arbetsmarknad föreslås bifall av motionen .

Ekonomiska konsekvenser

Införandet av fler yrkescollege kan medföra kostnader. Att närmare beräkna ekonomiska konsekvenser är i detta läge inte möjligt

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ulla Holmgren
Enhetschef

Motion till kommunfullmäktige

Inför yrkescollege i Uppsala!

Allt färre elever väljer i dag yrkesprogrammen. Skolverket har pekat ut regeringens försämringar, att programmen inte längre ger behörighet till högskolestudier, som den främsta förklaringen.

Samtidigt är arbetsmarknadens efterfrågan på elever från yrkesprogrammen hög. Många som går yrkesprogrammen får snabbt ett jobb. Den nuvarande utvecklingen kommer därför att leda till en stor arbetskraftsbrist inom främst vård och omsorg, men även inom industri, handel och transport. Det är en ohållbar situation.

I Uppsala är situationen särskilt allvarlig då kommunen ligger i botten gällande antal elever som fullföljer sin gymnasieutbildning. I en ranking från Sveriges Kommuner och Landsting hamnar Uppsala på plats 284 av 290 kommuner. Plats sex från slutet. Flest avhopp sker just på yrkesprogrammen. Vi lider alltså båda av för få sökande och alltför många avhopp. Här ser vi två starkt bidragande orsaker till Uppsalas höga ungdomsarbetslöshet.

Den socialdemokratiska lösningen är inte att sänka kraven. Sjunkande resultat ska inte mötas med lägre ambitioner. Därför säger vi nej till ettåriga gymnasieprogram precis som vi sa nej till sänkta kunskapskrav på yrkesprogrammen.

Vårt förslag är istället att gymnasieskolans alla yrkesprogram ska utvecklas till yrkescollege. Förebilden är befintliga teknikcollege och vård- och omsorgscollege, samt Regionförbundets Kompetensforum.

Huvudprincipen med yrkescollege är ett nära samarbete mellan skola och arbetsmarknadens parter i det regionala näringslivet. Arbetsgivarna deltar aktivt i utbildningens utformning, kvalitetssäkring och beslut om antalet utbildningsplatser. Det gemensamma ansvaret mellan arbetsmarknadens parter och skolans huvudman ger en kvalitetshöjning av utbildningen.

Ett yrkescollege skulle förbättra möjligheterna för arbetsgivare att hitta rätt utbildade personer och långsiktigt säkra sitt behov av kompetens. För skolorna skulle ett yrkescollege med regionala nätverk underlätta arbetet med att förlägga delar av sina utbildningar på arbetsplatser och därmed ge elever värdefull erfarenhet. Och för eleverna skulle ett yrkescollege innebära att de genom sin utbildning får de kunskapar som arbetsgivarna eftersöker och förbättra sin position på arbetsmarknaden. Ett nära samarbete med arbetslivet skulle också

bidra till att höja elevernas studiemotivation och att fler fullföljer sin gymnasieutbildning.

Arbetslösheten är i dag dubbelt så hög bland dem som saknar en gymnasieexamen jämfört med dem som fullföljt sin gymnasieutbildning. Den svenska ungdomsarbetslösheten tillhör de högsta i Europa och i Uppsala, en på många sätt välmående kommun, är siffran 10,6 procent. Ingen kan vara nöjd med dessa förhållanden. Här krävs ett politiskt ansvarstagande. Att ta itu med den höga ungdomsarbetslösheten genom att införa ett yrkescollege och minska avhoppet från gymnasiet vore ett välkommet steg i Uppsala.

Med anledning av ovanstående föreslås kommunfullmäktige besluta:

Att verka för att yrkescollege införs på yrkesprogrammen.

.

Socialdemokraterna

Marlene Burwick
Kommunalråd (S)

Handläggare
Bylund BjörnDatum
2013-09-12Diarienummer
UAN-2013-0240

UPPSALA KOMMUNSTYRELSE	
Ink.	2013-09-26
Diagnr.	KSN-2013-0510
	22 Arkbil. 5

Kommunstyrelsen

Motion av Marlene Burwick (s) om att införa yrkescollege i Uppsala

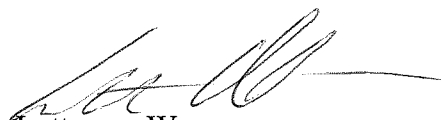
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden tillstyrker motionen och föreslår kommunfullmäktige att med nämndens svar anse motionen besvarad.

Nämnden har under flera år arbetat för att förbättra kontakterna mellan yrkesutbildningarna inom gymnasieskola, vuxenutbildning och arbetsmarknad. I detta arbete har ingått uppdrag i nämndens uppdragsplan att arbeta för olika collegebildningar. Detta har lett fram till start av vård och omsorgscollege och teknikcollege. Inom flera andra yrkesområden sker också olika former av samarbete förutom college, till exempel forumbildningar. Inom arbetslivets olika branscher finns varierande förutsättningar för hur samverkan kan ske. Detta hänger bland annat samman med hur välorganiserade och uppbyggda olika branscher är samt vilken tradition som finns avseende samarbete mellan skola och arbetsliv. Collegebildningar kräver en bransch som har möjligheter och vilja att avsätta tid och andra resurser för arbetet.

Flera branscher har inte heller nationella collegebildningar uppbyggda, t.ex. har inom ramen för arbetet med teknikcollege sedan flera år arbete pågått för att få till stånd en collegebildning inom energiområdet, dock utan att någon sådan ännu bildats. Ytterligare exempel på collegeliknande samverkan är elbranschrådet i länet, där branschen och gymnasieskolorna i länet träffas en gång per halvår för samråd. Andra exempel där samverkan på senare år byggts upp mellan bransch, gymnasieskola och vuxenutbildning är fastighets- och serviceforum. Samarbete sedan många år finns även inom branschråd som t.ex. Transportsektorn (TYA), Byggnadsindustrins yrkesnämnd (BYN) och naturbruksutbildningarnas olika områden. Lokala programråd finns dessutom på de skolor som har yrkesprogram. Att låsa sig vid begreppet yrkescollege för samarbete mellan skola och arbetsliv eller att collegebegreppet enbart används för gymnasieskolan riskerar att begränsa formerna för samverkan.

Nämnden arbetar även via kontoret för barn, ungdom och arbetsmarknad med samverkansfrågor inom ramen för Regionförbundets Kompetensforum. Nämnden avser att inför läsåret 2014/15 öka samverkan mellan yrkeslivet och gymnasieskolan genom upphandling på entreprenad av lärlingsutbildning och utveckla kontakterna mellan elev, skola och arbetsliv. Ytterst handlar dessa samverkansåtgärder om att möta elevernas och arbetslivets behov och därigenom också öka genomströmningen i gymnasieskolan.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Mohamad Hassan
Ordförande

Lotta von Wowern
Sekreterare

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum: 2013-09-12

Plats och tid: Ultimate Performance, UTK-hallen, Edith Södergransgata 7, klockan 08:30 – 12:15

Ledamöter: Mohamad Hassan (FP), ordförande
 Torbjörn Aronson (KD), 1:e vice ordförande
 Ulrik Wärnsberg (S), 2:e vice ordförande
 Hannes Beckman (M)
 Mats Johnsson (FP)
 Kenny Jonsson (C)
 Irene Söderhäll (S) t.o.m. § 177
 Jan-Åke Carlsson (S)

Tjänstgörande ersättare: Madeleine Andersson (M)
 Tekle Embaye (S)

Övriga deltagare: Lena Winterbom, uppdragschef, uppdragsstrateger: Astrid Nyström, Ulf Lundström, Håkan Eriksson, Björn Bylund, Kristina Frändén, Karin Reuter Dahl, Andreas Christoffersson, Nasser Ghazi, Lars Öhman, Åsa Mika, ekonom, Marcus Bystedt, ekonom, Jan Sund, verksamhetschef Åsa Danielsson, myndighetschef, Anna Hellström, ekonom, Tuomo Niemelä, controller, Ida Bylund Lindman, kompetenschef

Utses att justera: Ulrik Wärnsberg (S)

Paragrafer: 160 - 179

Justeringens plats och tid: Kontoret för barn, ungdom och arbetsmarknad/tisdagen den 24 september klockan 16.00

Underskrifter:

Mohamad Hassan (FP), ordförande

Ulrik Wärnsberg (S), justerare

Lotta von Wowern, sekreterare

ANSLAG/BEVIS Protokoll är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ: Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Datum: 2013-09-12

Datum för anslags uppsättande: 2013-09-25

Sista dag för överklagande: 2013-10-16

Datum för anslags nedtagande: 2013-10-17

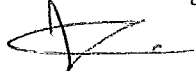
Förvaringsplats för protokollet:

Kontoret för barn, ungdom och arbetsmarknad, Uppsala

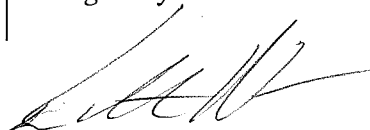
Underskrift:

Lotta von Wowern, sekretärare

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum: 2013-09-12

§ 175

**Motion av Marlene Burwick (S) om att införa yrkescollege i Uppsala
UAN-2013-0240****Beslut**

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden beslutar

att avge yttrande i enlighet med kontorets förslag innebärande att nämnden tillstyrker motionen.**Sammanfattning**

Nämnden har av kommunstyrelsen hemställts att yttra sig över rubricerat ärende. Marlene Burwick (S) föreslår i motion till kommunfullmäktige att fullmäktige beslutar att verka för att yrkescollege införs på yrkesprogrammen i gymnasieskolan i Uppsala kommun.

Yrkanden

Kenny Jonsson (C) yrkar med stöd av övriga nämnden, tillägg i yttrandet enligt: Att låsa sig vid begreppet yrkescollege för samarbete mellan skola och arbetsliv eller att collegebegreppet enbart används för gymnasieskolan riskerar att begränsa formerna för samverkan.

Beslutsunderlag

Kontorets tjänsteskrivelse den 3 september 2013.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

